

Výzkum v oblasti sebepojetí zdůrazňuje, že je to konstrukt, který je vícedimenzionální. To znamená, že dotyčný žák může odlišně vnímat sám sebe v různých aspektech sebepojetí. Například tentýž žák může vnímat, že mu jde čtení, ale není zrovna dobrý v matematice. Podobně může jeden žák vnímat, že je dobrý v navazování vztahů a v sociální oblasti, zatímco není fyzicky zdatný. Dále se budeme zabývat pouze **sebepejetím žáka v matematice** a **sebepejetím žáka ve čtení**. Sebepejetí žáka v matematice a ve čtení bylo ve výzkumech TIMSS 2011 a PIRLS 2011 zjišťováno následujícími otázkami, ze kterých konstruujeme škálu.²

Sebepejetí žáka v matematice je konstruováno na základě souhlasu žáka s následujícími čtyřmi výroky (na škále: rozhodně souhlasím, spíše souhlasím, spíše nesouhlasím, rozhodně nesouhlasím):

- a) Matematika mi většinou jde.
- b) Matematika je pro mě těžší než pro spoustu mých spolužáků.
- c) Matematika mi moc nejde.
- d) Matematiku se učím rychle.

Sebepejetí žáka ve čtení je konstruováno na základě souhlasu žáka s následujícími pěti výroky (na škále: rozhodně souhlasím, spíše souhlasím, spíše nesouhlasím, rozhodně nesouhlasím):

- a) Čtení mi většinou jde.
- b) Čtení je pro mě snadné.
- c) Čtení je pro mě těžší než pro spoustu mých spolužáků.
- d) Učitel mi říká, že dobře čtu.

² V těchto příkladech konstruujeme škálu sebepojetí v matematice a sebepojetí ve čtení statisticky jako hlavní komponentu uvedených položek. Hodnotou žákova sebepojetí je pak faktorové skóre, které se nejčastěji pohybuje v hodnotách -3 až 3, přičemž průměr je 0 a směrodatná odchylka 1. V další části pak pracujeme s modelem konfirmativní faktorové analýzy pro obě škály sebepojetí a konstrukty pak vstupují do dráhového modelu (path analýzy) v rámci strukturního modelování.